

Vedtak i Transportklagenemnda - Kollektivreiser

Sammendrag

Ilagt gebyr som følge av manglende billett.

Dato

18.04.2018

Saksnummer

2018-00251

Tjenesteytere

NSB AS

Klager har i det vesentlige anført

Klager tok toget fra Moss i retning Oslo 8. januar 2018.

Klager gikk ombord i første vogn og fortsatte umiddelbart i retning av betjent vogn (nummer 3) for å kjøpe billett. I vogn nr. 2 traff klager på kontrollen og forklarte da situasjonen. Kontrollen fant sted i vognen mellom der klager gikk ombord, og der konduktøren befant seg, og fikk derfor ikke kontaktet konduktøren tidligere.

Kontrolløren viste stor forståelse for klagers situasjon, men informerte samtidig om at de var pålagt å utstede gebyr til alle som ikke hadde billett. Dette var 1 - 2 minutt etter togets avgang fra Ski, og klager var fullt påkledd og på vei mot konduktøren.

Klager viser til at hun observerte at vognene er merket med "gyldig billett" og "billettsalg", men hun understreker at togene også er merket med skriv om at man skal kontakte konduktøren for å kjøpe billett, noe klager gjorde i denne situasjonen. Det står ingen steder at man ikke kan gå ombord i toget uten gyldig billett. NSB selger billetter ombord med ombordstillegg. Siden døren er åpen ved ombordstigning er det ikke mulig å se om vognene har "betjent" eller "ubetjent". Dette vises kun når døren er lukket. Er det virkelig slik at NSB ønsker at passasjerene skal løpe på glatt vinterføre, sammen med toget, for å komme inn i vognen som ikke er tydelig merket.

Klager krever at NSB frafaller det ilagte gebyret.

Tjenesteyterne har i det vesentlige anført

Hovedregelen ved reise med kollektivtrafikk er i dag at billett må kjøpes på forhånd.

Ved Moss stasjon er det to billettautomater, samt en Narvesen kiosk, hvor man kan kjøpe billett. Ved Ski stasjon er det fire billettautomater. Det er og mulig å kjøpe billett via forhåndsbetalt reisekort eller i app. Mulighetene til å kjøpe billett på forhånd er med andre ord mange.

Dersom man vil kjøpe billett ombord må man velge en vogn som er merket "billettutsalg" hvor det er mulig å kjøpe billett mot et ombordtillegg på kr 40. Utvendig er betjent vogn tydelig merket "billettsalg" og vognen skiller seg ut med at dørene er grå, i motsetning til de ubetjente vognene som har oransje dører.

Toget har fem vogner, hvor vogn med billettsalg er i midten. Ved å ikke kjøpe billett på forhånd har man valgt bort muligheten til å velge vogn på toget, og man må da selv ta ansvar for å velge riktig vogn. Vognens dører går til midten når de er åpne slik at merking synes. Konseptet med betjente/ubetjente vogner har vært hos NSB i over 25 år. NSB viser her til vedlagt skisse på togets utforming og utseende.

Klager ble i dette tilfellet påtruffet i billettkontroll i en ubetjent vogn på tog 1116 den 8. januar 2018 etter avgang fra Ski stasjon. Klager kunne ved kontroll ikke fremvise gyldig billett for reisen hun benyttet seg av og ble korrekt ilagt kontrollgebyr.

NSB presiserer at dørene på toget stenger ca. 15 - 20 sekunder før toget faktisk avgår.

Det er hyggelig å høre at klager opplevde kontrolløren som forståelsesfull for hennes situasjon, men det endrer imidlertid ikke det faktum at klager ikke kunne presentere gyldig billett for reisen hun benyttet seg av.

Kontrolløren har meldt følgende til NSB:

"Konduktøren hadde vært i samme vogn som vedkommende uten at hun tok kontakt. Antall i vognen var ca. 15 - 16 stk, altså godt med plass. Vi var på vei bakover og hun gikk mot oss. Altså inn i kontrollen."

Her var altså konduktør gjennom vognen før kontrollen startet uten at klager tok kontakt. Klager tok imidlertid kontakt da hun observerte at det ble utført kontroll om bord.

Det ble utført passasjertelling på avgangen. Det var 185 passasjerer om bord, og toget har kapasitet til over 500. I vognen hvor klager ble påtruffet er det 56 seter. Her var det ca. 15-16 passasjerer, slik at det var ikke noen hindringer for klager til å gå direkte til betjent vogn gjennom toget før avgang fra Ski.

NSB må stille krav til passasjerene at det er kjøpt billett på forhånd dersom man har valgt en ubetjent vogn. Ellers vil passasjerer i utgangspunktet kunne reise uten å betale, for så å påberope seg særskilte individuelle årsaker under eller etter en kontroll. NSB kan imidlertid ikke skille på de som påberoper seg individuelle årsaker vs de som bevisst

velger å reise uten gyldig billett. NSB må i utgangspunktet legge til grunn at de som blir påtruffet i ubetjent vogn uten gyldig billett ikke hadde hensikt til å kjøpe billett.

Klager ble for øvrig så sent som i desember 2016 påtruffet i ubetjent vogn uten gyldig billett på samme strekning, og ble også da ilagt kontrollgebyr.

NSB fastholder seg til det objektive kriterium og faktum at klager ikke kunne presentere gyldig billett for reisen hun benyttet seg av, og kan derfor ikke frafalle gebyret. Hjemmel for å ilegge gebyr fremgår av NSBs transportvilkår § 4 c, jfr. Jernbaneloven § 14.

Nemnda bemerker

Klager ble ved kontroll i ubetjent sone på toget fra Moss til Oslo den 8. januar 2018 ilagt gebyr da hun ikke kunne vise gyldig billett.

Det fremgår av NSBs transportvilkår § 4 c at passasjerer som ved kontroll ikke har gyldig billett, vil bli ilagt gebyr.

Nemnda bemerker at klager hadde ikke kjøpt billett og at vilkårene for å ilegge gebyr var til stede.

Nemnda viser til at adgangen til å kjøpe billett på dette toget er begrenset til de vogner som er merket "billettsalg". Det vises til NSBs redegjørelse for merking av vognene. Merkingen er etter det opplyste synlig selv om dørene er åpne.

Nemnda legger til grunn at dersom man ikke har kjøpt billett på forhånd, må man gå direkte inn i en betjent vogn. Nemnda har for øvrig merket seg opplysningene fra konduktøren om at klager befant seg noe tid i samme vogn som han uten å ta kontakt.

Nemnda kan ikke se at det er grunnlag for å anbefale at gebyret frafalles.

Vedtak

Transportklagenemnda Kollektivtransport finner ikke å kunne anbefale at klager gis medhold.

Vedtaket er enstemmig.

Nemndas representanter

Anne Austbø (leder)

Else Anette Grannes (Forbrukerrådet)

Kristoffer Sørli (Forbrukerrådet)

Heidi L. Hansen (Flytoget)

Kristin Aarre (Ruter)